
Střípek malachitu

Zákon sněhové koule

Alan už měl svou rutinu dobře zaběhlou. Při obhajobě působil jistě, vždycky byl dobře připravený a jeho řeč gradovala tak, že konečné slovo už bylo pouze tím závěrečným gongem a fanfárou.

„Ne, prosím vás, neříkejte potom nic. Vůbec nic.“

„Ano, ale to přece není pravda, co se na mě snaží hodit.“

„Ano a ne. To už tak bývá. To je ten esenciální princip soudnictví. Jeden tvrdí to a druhý ono.“

„Ta restaurace přece takovou cenu zdaleka nemá. Předražil ji na poslední chvíli.“

„Víte, to je domněnka kupujícího na jedné straně a prodávající má pocit jiný. V právnické praxi je nutno pracovat nikoli s domněnkami a pocity, nýbrž se zákonnými normami.“

To je nástroj.“

„Předražil to! Teď to vidím.“

„Sedte klidně, nebojte se a nechejte mluvit mě. Existuje pár zásad, které mohou změnit celkový obraz.“

Alan Bort byl zkušený právník. Jeho kancelář měla zvuk a prestiž. Jeho někdejší slavný případ mu zajistil v odborných kruzích věhlas. Brilantní filipika a znalost precedenčních kauz a spolu s tím důkladná orientace v právu obchodním, trestním i občanském mu umožnily vyhrávat spor za sporem. Svou roli dozajista sehrála i jeho sympatická tvář, dále důsledná upravenost, jež se stala jeho obchodní známkou, a klidný, pevný hlas.

Jeho běžný pracovní den se odvíjel od rána jako řada jiných.

„Já je ale neznám.“

„Ničeho se nebojte, pane Camille. Po vás chci jen jedno.“

Aby ve výrazu vaší tváře nebylo znát žádné emocionální hnutí. To je všechno. Myslete na to, jestli je na Měsíci rosa.

Už jdou.“

Bort ztišil hlas, a tak už nedovolil svému klientovi promluvit.

Celé řadě pojmů Camille nerozuměl. Snad i proto mohl vyhovět požadavku, aby se zdržel emocionálních hnutí.

Zpozorněl, až když si vzal závěrečné slovo právě Alan Bort. Ten se postavil se, obrátil se k publiku a trochu divadelně začal.

„A proto se ptám. Tvrdí-li žalující strana, že cena byla dohodnuta, tato dohoda o sumární ceně byla podepsána a kupující, tedy můj klient, souhlasil s touto cenou ve formě dodatku, jak je možné, že u žádné položky na seznamu nebyla stanovena účetní odpisová hodnota? Předmětný seznam totiž sumárně zahrnuje i reklamní plakáty na stěnách restaurace,“ – po kratičké pauze začal stupňovat své staccato – „a tyto artefakty vzhledem k tomu, že jako hodnota myšlenková mají nesporný vliv na obchodní úspěch prodávané restaurace, musí být definovány zvlášť jako samostatná kategorie. Protože žalující strana opomněla...“ to slovo pronesl Bort pichlavě směrem k zástupci druhé strany, „takto se postavit k součásti prodávaných položek a tedy k seznamu jako celku,“ pomáhal si živou gestikulací, „konečná dohoda je neplatná. Můj klient proto zcela v souladu s požadavkem zákona odmítl uhradit částku, která byla pod seznamem uvedena. Jednání ze strany prodávajícího, tedy žalující strany, se může stát předmětem dalšího posouzení, kdy může být hodnoceno jako úmyslné uvedení v omyl.

Dále je nutno uvést, že...“

Camille nevěřil tomu, co slyší. Ještě několik dobře usazených vět jen tak spatra a proces se nachýlil k závěrečnému slovu z místa předsedy senátu.

„... bylo prokázáno, že odhad byl proveden nefundovaně a v důsledku takového postupu...“

Odebrali se ze soudní síně a Bort se usmíval.

„Tak to vidíte. Ale mezi námi, měl byste s ním uzavřít novou dohodu. Pokud tu restauraci chcete, je solidním pravidlem řádné zakoupení. Berte to jako ponaučení. Jedna věc je vyhraný proces, který tímto skončil, pokud se ten nešťastník neodvolá. Doporučuji vám však, pane Camille, abyste se s ním slušně dohodl.“

„Děkuju vám, děkuju vám za všechno.“

„Je to moje práce.“

V předklonech a celý zářící se Camille vzdaloval a Bort si připsal zase jeden úspěch.

Každým případem si upevňoval svou pozici dobře zavedeného právníka. Pozorný, soustředěný, a tak trochu hráč.

Jeden proces za druhým a stále tah na bránu.

Vyšel do slunného dopoledne a nemusel čekat dlouho.

Jen přiložil telefon k uchu, už viděl přijíždět smaragdově zelený malý sportovní vůz. Musel se usmívat. To tím štěstím a radostí. Vypadala roztomile, jak přetékala hrdostí za volantem. Smála se už z dálky a s malým cuknutím zastavila jedním kolem na chodníku.

„Och, ale to nic. To se naučím. Ještě to nemám v oku. Nestalo se nic?“

„Kdepak, Gino, pneumatiky jsou z gumy. Dnes to tedy mám s odvozem tam i zpět? Je to luxus mít vlastní řidičku.“

„Alane, to jede samo jako po mechu! Já mám takovou radost! Překrásné autíčko. A ta barva!“

„Myslím, že se povedlo. Vypadá pěkně, jede svižně a především má skvělou řidičku,“ usmíval se Bort.

„Podívej se na ty boty!“ Gina se vytočila tak, aby Alan mohl ocenit zelené lodičky v bezvadně sladěném barevném tónu.

„Úžasné! Vůbec bych nevěřil, že se zelené boty dělají! Na mě je asi nemá, že?“ smál se Bort.

„Mají, mají. Nedíval ses po nich.“ Byla šťastná.

„Ve vysokých podpatcích, Gino, ale neříd. To není dobré.“

„Je na to zákon?“ zahrála přísný výraz.

„Vlastně ano.“ Chtěl ještě něco říct, ale přerušila ho zdviženým prstem. Sáhla ke kotníkům a nové boty odložila za sebe.

„Budu řídit bosa. To se smí, že?“

„Je to asi bezpečnější než ty jehly. V každém případě oceňuju, co jsi teď udělala. Je to rozumnější.“

„To ale jen proto, že si je nechci odřít.“ Alan protočil panenky, zavrtěl hlavou a zasmál se.

„Vidíš, to by mě nenapadlo. Tak jedeme?“

Opustili hlavní třídu velkého města na přímořském výsluní a vydali se horkým dopolednem dál, až za poslední rezidence, úzkou silnicí vysoko nad pobřeží. Vítr Gině rozhazoval vlasy, sem tam jí některý pramen ulpěl na tváři a oběma v uších vířila ta opojná rychlost, jízda s otevřeným nebem nad hlavou.

„To je paráda!“ křičela štěstím ven z vozu. Alan se smál a přikyvoval.

„Tady na tom ostrohu zastav,“ ukázal prstem, „odtud je výhled na celé pobřeží La Paloma Azul.“ Gina opatrně zaparkovala a vítr v uších ulehl, až to zazvonilo.

„To je nádhera, Alane. Naše živá pohádka.“

„Tak si to vychutnej. Někdy sem můžeš vzít i L ouisu.“

Myslím, že tady nikdy nebyla. Měla by radost.“ Vystoupili z vozu a nechali pohledy volně plout po pobřeží hluboko pod nimi, s vyhlídkou na barevné hotely mezi palmami a bazény. Dlouho mlčeli, Gina chytila svého muže za ruku a nechávala vítr, aby jí rošťácky cuchal vlasy. Až za nějakou chvíli promluvila.

„Prohrál jsi někdy nějakou při?“ Alan se rozesmál.

„Gino, to není jako ragby. Vyhrát nebo prohrát. Spíše bych to přirovnal k tanci. Myslím k soutěžnímu tanci. K takovému, který pak posuzuje porota. Proto mě to baví.“

„Ale co když musíš obhajovat zločince? Nevadí ti to?“

„To je obvyklá otázka. Každý má právo na obhajobu.“

A někdy objasnění motivu může vrhnout docela jiné světlo na celý skutek.“

„Ale nějak mi to nesedí v případech, kdy někdo opravdu udělá něco špatného.“

„Gino, pak platí jedno pravidlo. Když si ho nenajde zákon, najde si ho osud.“

Chvíli mlčeli, Gina o těch slovech uvažovala. Alan to řekl velmi vážně a pevným hlasem, až ji zalil pocit chladné hrůzy.

„Nevím, jestli to tak platí vždycky.“

„Ano, platí. V té či oné podobě. Malý příklad: Chodili jsme do páté třídy. Školáci, děti. A ten rok nám všem zrušili školní výlet proto, že dva kluci právě z naší třídy namazali kliku ředitelny obsahem ze záchodu. Nepřiznali se a my jsme to na ně samozřejmě neřekli, to je jasné. Ale dali jsme jim to potom znát. Kvůli tomu ztracenému výletu. Už to nikdy nebylo jako dřív, a to byl pro ně trest mnohem větší, než kdyby zůstali ten den po škole a dostali ředitelskou důtku.“

A vidíš, pamatuju si to dodneška. Našel si je svým způsobem osud.“ Dlouze se na něj dívala a usmívala se.

„Jsem ráda, že to tak vidíš a říkáš. Asi by to tak mělo být.“

Upravila si vlasy. „A co byl vlastně tvůj největší případ? Ernesto? Prý to

už byla předem prohraná věc a tobě se to podařilo nějak zvrátit. Je to tak? Jak to vlastně bylo?“ Její zamilovaný obdiv mu byl příjemný.

„Pojď si sednout, Gino. To pak už není jen jeden případ.

Možná to je přírodní fyzikální zákon.“

„Kdepak. To jsi ty. To byl nějaký obchod, že?“ Alan Bort o své práci doma nemluvil. Jeho profesionální čistota mu v tom přirozeně bránila. Teď se však vážně zadíval na linku obzoru a pronesl zdánlivě mimo téma.

„Gino, to je princip sněhové koule. Stačí málo, pustí se zasněženým sva- hem a už se nabaluje. A roste. Vlastně tehdy v tom případě o nic nešlo. Ve stručnosti – jedna velká společnost užívala řadu let pro své výrobky jako logo jméno a grafický symbol, které byly velmi chytlavé a atraktivní.

Rozhodně úspěšné z hlediska zisku. Ta společnost dnes vydělává obrovské peníze po celém světě. Nakonec ji dobře znáš, vidíš ji všude. Podařilo se mi dokázat, že jméno a znak nejsou původní, že je při náhodném setkání můj klient ukázal jako návrh svému známému, který v té firmě pracoval.“

„Mluvíme o tom chlápku, co je teď v L imě?“

„Ano, Ernesto. To on měl ten nápad na logo. A povedený Ernestův kamarád, pochopitelně bývalý kamarád, návrh pojal jako svůj a pak přinesl šéfovi. Prostě ho Ernestovi ukradl a nabídl vedení společnosti, kde tehdy pracoval. Tam navržené jméno i s grafickým logem samozřejmě nadšeně přijali, ten člověk povýšil hned o dva schody a společnost znásobila své zisky.“

„Jak se ti to podařilo zachránit?“

„Zachránit, to tak nelze formulovat. Řekněme uvést na pravou míru a dát průchod spravedlnosti. Podezření bylo třeba dokázat. O to dnes už ani nejde. Je to taky prestižní a stavovská záležitost. Prostě mi tehdy Ernesto řekl, že to logo a jméno napsal na okraj novin v restauraci, kde s tím svým známým tehdy seděl. Měl jsem vlastně obrovské štěstí. Ukládali a vážali tam do balíků staré tiskoviny. Před hromadnou recyklací. Vypravil jsem se tam a objevil v suterénu desítky balíků svázaných starých novin. Ovšem dříve než jsem se do nich pustil, musel jsem mít posudek soudního znalce, že ty svazky byly netknuté od doby jejich svázání a uložení. Orientoval jsem se potom podle data a strávil tam několik dnů. Vyplatilo se to. Noviny jsem skutečně našel a na nich poznámky, předmětné logo hned v několika variantách, i jméno společnosti. K tomu jako bonus i některé slogany, které ani nebyly předmětem soudního sporu a důkazního řízení. Ale především datum. A bylo vyhráno. Znalecký posudek jednoznačně prokázal, že text

nebyl doplněn na okraj novin dodatečně. Zjistil, že balík byl skutečně svázán a utažen před lety a nebyl od doby původního uložení jakkoli dotčen. Tak to bylo, Gino.“

„Líbí se mi to. Něco jsem tušila, ale teď poprvé jsem se dověděla, jak to bylo. Ernesto se asi divil, že?“

„To je ten efekt motýlího křídla. Vyhrál jsem spor, můj klient Ernesto příslušné finanční náhrady a já tím pádem ocenění práce. Gino, šlo o významnou společnost, veliký skandál a tedy tomu odpovídající částky. Obrovské. Když trochu nadsadím, díky tomu jedinému procesu se můžeš každé ráno dívat z terasy na oceán před sebou. Ta sněhová koule se už nabalovala sama. Získával jsem atraktivní výzvy, víc a víc případů od klientů, které nakonec znáš z veřejného života a z té oslavy narozenin taky. Vždyť to všechno víš.“

„Jsi velice šikovný, Alane. Vážím si tě. Ráda tě poslouchám.“

„Byla v tom i porce štěstí.“

„Jenže mně se ten přírůstek se sněhovou koulí, co se řítí svahem a roste a roste, moc nelíbí.“ Zvážněla.

„Je to zákon. Společenský nebo přírodní zákon, který já nezměním.“ Teď mlčeli oba. Dívali se před sebe a oba dva věděli, co představuje sněhová koule, která se uvolnila a v nespoutaném, divokém pohybu přibírá nové a nové balíky sněhu, než skončí pod svahem rozmetaná do vloček.

Stalo se...?

„Gino, to je nesmysl, abys pro mě jezdila každý den,“
smál se do telefonu Alan.

„Sžívám se se strojem, jak jsi mi doslova poradil.“

„To je určitě dobře. Já ale neznám tak přesně svůj harmonogram a nevím, kdy se odtud dostanu. Musela bys tady třeba dlouho čekat.“

„Tak já vezmu Louisu na výlet. Souhlasíš?“

„Gino, to se mě přece neptej. Je to tvůj auták, tak jeď tam, kam tě zavedou kola. Vzít s sebou Louisu je rozhodně vynikající myšlenka. Zajedte si až k Akváriu. Tam cestu znáš, vede překrásnými úseky a tam se vám bude líbit. Nemusíme se na sebe vázat. Já se dnes domů dostanu taxíkem a zítra už pojedu zase svým vozem.“

„Tak ti nevádí, že pro tebe dnes nepřijedu?“

„Vůbec ne. To je v pořádku. Víš, jak se ovládá střecha, kdyby začalo pršet?“ ujišťoval se.

„Ano, to jsi mi ukazoval.“

„Tak platí. Sejdeme se večer doma. Hlavně jeď opatrně, pozor na motocyklisty a taky na skateboardisty. Víš, že se často objeví na silnici nečekaně a hned v plné rychlosti.“

„Já vím. Pojedeme opatrně. Jsem teď ve městě. Tak už tedy nepojedu za tebou, ale ještě si zajedu něco koupit. Pak vyzvednu Louisu a vyrazíme.“

„Kdy se vrátíte?“

„Budeme na telefonu. Okolo šesté hodiny. Spíš v sedm.“

„Užijte si to. Uvidíme se doma.“

Ukončili hovor a Gině se rozbušilo srdce obavou i vzrušením, že vedle ní nebude tentokrát sedět Alan, který by případně zasáhl, ale Louisa. Ještě zajede do Sunny & Funny a koupí si sluneční brýle s tmavě zelenými obroučkami. Určitě nějaké takové budou mít, o tom není sporu.

Velice rychle si zvykla na to, že opustila obor. Pořád ještě v sobě cítila doznívající echo ze studií. Slyšela pisklavý hlas profesora Muscattiho: „Architektura je komunikace mezi generacemi. Je to vyjadřovací jazyk nálad v dané kultuře. Z fasád a stylu můžete číst jako v historickém románu.“

Už si zvykla na svůj nový životní styl. Ve srovnání s Palermem, velkoměstem nabitým energií, Sicílií vibrující věčným neklidem a temperamentem v každé molekule vzduchu, se jevil její nový domov a život vedle Alana jako pozvolné probouzení do nového, ničím nerušeného dne. Bezstarostný život na terase pohodlné rezidence kontrastoval s živou gestikulací, kterou znala z dětství.

Pořád ještě neopustila záměr vydat fotografickou knihu, mapující architektonické vyjadřovací prostředky v různých regionech a oblastech. Všechno by doplnila odborným komentářem. Taková popularizační kniha by si mohla své čtenáře dozajista najít. K cestování měla teď podmínky ideální.

Pomalou projížděla ulicemi a měla dojem, že se na ni všichni dívají. Ještě doprava, do kopce a znovu doprava a nad hlavou nádherný den.

Na parkovišti místo nebylo, ale u průjezdu za rohem jistě zaparkuje. To už znala od Alana. Ten úzký prostor ve stínu vypadal jako nájezd pro zásobování, muselo se do něj obrátně zajet doleva. Ale ve skutečnosti to stále bylo řádné parkovací místo, většinou prázdné. Čekalo na ni! Vyběhla z vozu a chtěla, aby ji někdo viděl a poznal. Slušelo jí to a Gina to moc dobře věděla. Houpavým krokem si došla až k Sunny & Funny a už je viděla. To je přesně ta barva. Snad je vyrobili přímo pro ni. Dokonce mají tónování metalízy v barvě drahého kamene! A ten tvar! To je ono! Vyšla a chtěla potkat někoho známého. Jako z udělání nikde nikdo. Usedla do bílého sedadla, všechno tak krásně vonělo novotou. Tak se lesklo. Měkký, na omak příjemný volant musela pohládit, nešlo to jinak.

Dívala se s potěšením na vyladění barev a současně couvala z úzkého prostoru, vhodného právě pro jedno auto.

Pro to její. Vyžadovalo to poněkud zručné manévrování mezi zídkami, které Alanovi nikdy potíže nedělalo, a to jezdil podstatně větším autem. Ještě trochu, ještě trochu, a teď už mohla vyrazit. Už vjížděla na hlavní silnici, byla v pohybu, když koutkem oka zahlédla něco v pravém bočním zrcátku. Něco, co bylo špatně. Jenže už nemohla zastavit, aby se přesvědčila. Stromy a pak fronta obchodů.

Co to bylo? Zdálo se jí to? Má se vrátit? Nesmysl! To by přece cítila.

Proud vozidel jí unášel dál a dál a před vnitřní zrak se jí vracel znepokojivý kratičký moment ze zpětného zrcátka.

Musel to být jen nějaký klam nebo odlesk. Měla by se vrátit.

Brýle si sejmula, protože jí najednou připadaly nemístné.

S cílem najít vhodnou příležitost k otočení chtěla zajet do pravého pruhu, ale tam stály vozy jeden za druhým a čekaly na zelenou. Už je dost daleko, a pokud by chtěla jet zpět k Sunny & Funny, musela by objet celý Konfederáčnický park a vydat se Osmnáctou avenue a tudy nikdy sama nejela, to je dost rušná třída. Asi bude lepší, když bude pokračovat domů. Stejně se jí to jen zdálo a teď má zbytečně brouka v hlavě. Je to nesmysl! Musela by cítit náraz. Ten vlastně ale cítila. Takový slabý. Nesmysl! Celé je to prostě nesmysl.

Domů to měla ještě asi deset minut. Teď zastaví na parkovišti před Ben & Max a zavolá Louise. Řekne jí, že si spolu vyjedou na projíždku tím krásným novým sportákem v barvě leštěného malachitu. Dojedou až k Akváriu a udělají si krásný odpolední program. Louisa si to zaslouží. Zastaví a zavolá jí. Je tak nádherně, tak je to. Je nádherný den a hotovo.

Ale co když přece jen? Odbočila na rozlehlé parkoviště, zastavila před obchodním centrem Ben & Max a vymačkala číslo.

„Louiso, co právě děláte?“

„To jste vy, Gino? Upravovala jsem zahradní vázy. A keř vedle branky chtěl trochu prostříhat. Potřebujete něco?“

„Chci vás pozvat na výlet. Sedím v senzačním autě a budu asi tak za deset minut doma. Tak spolu vyrazíme. Však jste v takovém autě asi ještě nejela, že?“

„To zcela jistě nejela. A nepočítá s vámi pan Alan na cestu domů?“

„Domluvili jsme se, že už bude zase jezdit svým vozem.“

To bylo jen tak pro začátek. Myslím, že chtěl vidět, jak řídím, abych někoho nepřejela.“ Jen to řekla, sevřela se jí hrud', rozbušilo srdce, trochu se jí udělalo zle a zkropil ji ledový pot.

„Jestli je to tak, připojím se velice ráda a pozvání přijímám.“

Co si mám vzít na sebe?“

„Něco, abyste nakonec nebyla krásnější než já,“ smála se Gina, ale rty měla suché a toporné.

„Tak vám moc děkuji, paní Gino, už se těším.“ Skončily hovor a Gina hleděla před sebe.

Musel by přece vykřiknout nebo něco. Je to nesmysl! Je to prostě nesmysl! Věděla, že by se měla jít podívat dozadu na nárazník, ale to nechtěla. Měla by a musí vstát z bělostného sedadla a musí se podívat.

Do spánků jí mlátila krev, když otvírala dveře a narovnávala se. Postupova-

la dozadu a poklekla za vůz. Pohled jí sklouzl na pravý oblouk nárazníku.

„Bože!“ zašeptala. V okamžiku se jí zamotala hlava tak, že dosedla na asfalt za vozem. Nárazník je přímo součástí karoserie. A vpravo byl promáčknutý. Dívala se upřeně na to místo a bylo jí současně do breku a nepopsatelně úzko.

Ne z toho promáčknutí.

Na temně zelené karoserii ulpěla rozmazaná krev a nějaká osychající bílá hmota. Trochu jako řídký tvaroh.